

28.9.2012

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αναφορά 0262/2012, των István και Martina Kovács (ουγγρικής ιθαγένειας), σχετικά με συντάξεις από τη Γερμανία και την Ουγγαρία

1. Περίληψη της αναφοράς

Οι αναφέροντες υποστηρίζουν ότι οι γερμανικές και ουγγρικές συνταξιοδοτικές αρχές δεν τηρούν την ευρωπαϊκή νομοθεσία (κανονισμοί 1408/71 και 574/72) κατά τον υπολογισμό των συντάξεών τους. Έχουν ήδη απευθυνθεί σε πολλές αρχές (μεταξύ άλλων στο Solvit και τον Ούγγρο Διαμεσολαβητή) αλλά δεν έλαβαν από πουθενά επαρκή βοήθεια.

2. Παραδεκτό

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις 26 Ιουνίου 2012. Η Επιτροπή κλήθηκε να παράσχει πληροφορίες (άρθρο 202, παράγραφος 6, του Κανονισμού).

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 28 Σεπτεμβρίου 2012.

Η Επιτροπή είχε ήδη την ευκαιρία να εξετάσει ενδελεχώς τους ισχυρισμούς των αναφερόντων και έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η προηγούμενη καταγγελία τους δεν υποδείκνυε πλημμελή εφαρμογή του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Επιτροπή, σε δύο ιδιαίτερα λεπτομερείς επιστολές με ημερομηνία 4 Μαρτίου 2011 και 13 Μαΐου 2011 αντίστοιχα, ενημέρωσε τους αναφέροντες για το πόρισμα στο οποίο κατέληξε κατόπιν εξέτασης της καταγγελίας τους.

Σε πρώτο στάδιο, η Επιτροπή θα επισημάνει για ακόμη μία φορά στην Επιτροπή Αναφορών ότι, σύμφωνα με την πάγια γραμμή της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και συγκεκριμένα το άρθρο 48 της ΣΛΕΕ και οι κανόνες για τον

συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης που έχουν θεσπιστεί βάσει αυτού¹, «προβλέπει τον συντονισμό και όχι την εναρμόνιση της νομοθεσίας των κρατών μελών»² Ως εκ τούτου, «οι ουσιαστικές και διαδικαστικές διαφορές μεταξύ των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης των κρατών μελών και, κατά συνέπεια, μεταξύ των δικαιωμάτων των προσώπων που είναι ασφαλισμένα δεν επηρεάζονται από την εν λόγω διάταξη και κάθε κράτος μέλος παραμένει αρμόδιο να καθορίζει με τη νομοθεσία του, τηρώντας το δίκαιο της Ένωσης, τις προϋποθέσεις χορηγήσεως των παροχών ενός συστήματος κοινωνικής ασφάλισης».³

Ο αναφέρων διαμαρτύρεται κυρίως για το γεγονός ότι το αρμόδιο συνταξιοδοτικό ίδρυμα της Γερμανίας αρνήθηκε να του χορηγήσει πρόωρη σύνταξη. Όπως προκύπτει σαφώς από τα έγγραφα που προσκόμισε ο αναφέρων, η αίτησή του απορρίφθηκε λόγω του ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις (που δεν εισάγουν διακρίσεις) που προβλέπονται στο γερμανικό δίκαιο για πρόωρη συνταξιοδότηση. Δεδομένου ότι το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει μόνο τον συντονισμό των εθνικών συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, δεν ορίζει προϋποθέσεις βάσει των οποίων ένα άτομο δικαιούται πρόωρη συνταξιοδότηση και συνακόλουθα δεν θέτει τη νομική βάση στην οποία θα μπορούσε να θεμελιωθεί αξίωση για πρόωρη συνταξιοδότηση (ή οποιοδήποτε άλλο είδος επιδόματος κοινωνικής ασφάλισης). Η ρύθμιση του ζητήματος αυτού επαφίεται στον εθνικό νομοθέτη. Ορισμένα δημοσιευμένα έγγραφα των εθνικών ιδρυμάτων κοινωνικής ασφάλισης (που μάλλον αφορούν περισσότερο την κατάσταση βάσει του ουγγρικού δικαίου) τα οποία ο αναφέρων φαίνεται να ερμηνεύει με διαφορετικό τρόπο, δεν μπορούν να θέσουν υπό αμφισβήτηση τα παραπάνω. Χάριν πληρότητας, η Επιτροπή σημειώνει ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία, ο αναφέρων λαμβάνει πρόωρη σύνταξη από το ουγγρικό κράτος.

Ο αναφέρων διατείνεται επίσης ότι το αρμόδιο συνταξιοδοτικό ίδρυμα της Ουγγαρίας αρνήθηκε αδικαιολόγητα να του παράσχει το έντυπο E 202 προς συμπλήρωση. Σε αντίθεση με όσα πιστεύει ο αναφέρων, το εν λόγω έντυπο δεν χρησιμοποιείται για την υποβολή αίτησης από τους πολίτες που αξιώνουν πρόωρη συνταξιοδότηση. Τα αιτήματα για χορήγηση σύνταξης πρέπει να υποβάλλονται στο κράτος μέλος διαμονής με χρήση των εντύπων που χορηγούνται από το αρμόδιο ίδρυμα στο εν λόγω κράτος μέλος. Αυτό ακριβώς ζήτησε και το αρμόδιο συνταξιοδοτικό ίδρυμα της Ουγγαρίας από τον αναφέροντα. Τα αιτήματα προωθούνται έπειτα από το εν λόγω συνταξιοδοτικό ίδρυμα στα ιδρύματα άλλων κρατών

¹ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 1971 περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, ΕΕ L 149 της 5.9.1971, σ. 2, όπως τροποποιήθηκε για τελευταία φορά από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 592/2008 (ΕΕ L 177 της 4.7.2008, σ. 1) και τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 του Συμβουλίου της 21ης Μαρτίου 1972 περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, ΕΕ L 74 της 27.3.1972, σ. 1, όπως τροποποιήθηκε για τελευταία φορά από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 120/2009 (ΕΕ L 39 της 10.2.2009, σ. 29), οι οποίοι από την 1η Μαΐου 2010 αντικαταστάθηκαν από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, ΕΕ L 200 της 7.6.2001, σ. 1 (Διορθωτικό), όπως τροποποιήθηκε τελευταία φορά από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 465/2012 (ΕΕ L 149 της 8.6.2012, σ. 4) και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Σεπτεμβρίου 2009 για τον καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας, ΕΕ L 284 της 30.10.2009, σ. 1, όπως τροποποιήθηκε τελευταία φορά από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 465/2012 (ΕΕ L 149 της 8.6.2012, σ. 4).

² Βλέπε μόνο τις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-611/10 και C-612/10 *Hudziński και Wawrzyniak*, δεν έχουν ακόμα δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 41 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

³ *Hudziński και Wawrzyniak*, σκέψη 41.

μελών τα οποία αφορά η αίτηση κάνοντας χρήση του έντυπου E 202. Ως εκ τούτου, το έντυπο E 202 είναι ένα μέσο επικοινωνίας μεταξύ των ιδρυμάτων κοινωνικής ασφάλισης και όχι έντυπο υποβολής αίτησης που διανέμεται στους πολίτες. Για λόγους πληρότητας, η Επιτροπή σημειώνει ότι, όταν τελικά ο αναφέρων υπέβαλε το αίτημά του χρησιμοποιώντας το εθνικό έντυπο, το αίτημά του εξετάστηκε και προωθήθηκε στο γερμανικό συνταξιοδοτικό ίδρυμα μέσω του εντύπου E 202.

Η αναφέρουσα διαμαρτύρεται κυρίως για το γεγονός ότι το αρμόδιο ουγγρικό ίδρυμα της χορήγησε σύνταξη για μερική αναπηρία ενώ, κατά την άποψή της, θα έπρεπε να υπαχθεί στην κατηγορία της πλήρους αναπηρίας. Η Επιτροπή θα ήθελε να επισημάνει ότι η αντιστοιχία μεταξύ της γερμανικής και της ουγγρικής νομοθεσίας σχετικά με τις προϋποθέσεις που αφορούν τον βαθμό αναπηρίας δεν αναγνωρίζεται σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 σε συνδυασμό με το παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού (από την 1η Μαΐου 2010: άρθρο 46 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 σε συνδυασμό με το παράρτημα VII του εν λόγω κανονισμού). Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τα άρθρα 40 και 51 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 (από την 1η Μαΐου 2010: άρθρο 49 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009), τα γερμανικά και ουγγρικά συνταξιοδοτικά ιδρύματα που είναι αρμόδια για τις αναπηρικές συντάξεις παραμένουν αρμόδια για τον καθορισμό του βαθμού αναπηρίας σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης και τους διαδικαστικούς κανόνες που προβλέπει το αντίστοιχο εθνικό δίκαιο. Δεν δεσμεύονται από την εκτίμηση άλλου ιδρύματος και διατηρούν το δικαίωμα να υποχρεώσουν τον αιτούντα να υποβληθεί σε ιατρικές εξετάσεις τις οποίες θα πραγματοποιήσει γιατρός της επιλογής τους. Βάσει της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, το αρμόδιο για τη χορήγηση αναπηρικών συντάξεων ίδρυμα μπορεί για τον σκοπό αυτόν να απαιτήσει από τον αιτούντα να μεταβεί στο κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται το ίδρυμα, εφόσον το επιτρέπει η κατάσταση της υγείας του.¹ Σε κάθε περίπτωση, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν περιέχει κανένα ουσιαστικό πρότυπο για την εκτίμηση του βαθμού αναπηρίας. Κατά συνέπεια, ο καθορισμός του βαθμού αναπηρίας από τα ουγγρικά (και τα γερμανικά) συνταξιοδοτικά ιδρύματα που είναι αρμόδια για τις αναπηρικές συντάξεις δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνακόλουθα δεν μπορεί να εξεταστεί βάσει αυτού.

Οι αναφέροντες υποστηρίζουν ότι ορισμένα έντυπα E που εκδίδονται από διάφορα ιδρύματα κοινωνικής ασφάλισης περιέχουν λάθη τα οποία ισοδυναμούν με πλαστογράφιση. Η Επιτροπή επισημαίνει για ακόμη μία φορά ότι τα έντυπα E, μεταξύ άλλων και στο βαθμό που ορισμένα εξ αυτών παρέχονται στους πολίτες, συνιστούν μέσο επικοινωνίας μεταξύ των ιδρυμάτων κοινωνικής ασφάλισης και εκδίδονται από τα ιδρύματα κοινωνικής ασφάλισης. Επομένως, περιέχουν πληροφορίες που χορηγούνται από ιδρύματα κοινωνικής ασφάλισης. Σε κάθε περίπτωση, από τα έγγραφα που προσκόμισαν οι αναφέροντες προκύπτει ότι τυχόν λάθη που ενδέχεται να περιέχουν τα έντυπα E δεν επηρέασαν αρνητικά τα δικαιώματά τους, στην προκειμένη περίπτωση. Πρέπει να σημειωθεί δε ότι, παρά τις όποιες ανακρίβειες, οι αναφέροντες αναγνωρίστηκαν ορθώς από όλα τα σχετικά ιδρύματα κοινωνικής ασφάλισης. Για λόγους σαφήνειας, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, όπως προκύπτει, η αναφέρουσα λάμβανε - και συνεχίζει να λαμβάνει - ιατρική περίθαλψη για την κατάσταση της υγείας της.

Οι αναφέροντες κάνουν λόγο επίσης για την άρνηση των ιδρυμάτων να τους χορηγήσουν

¹ Υπόθεση C-344/89 *Martínez Vidal* Συλλογή, 1991, σ. I-3245, παράγραφος 15.

ορισμένα κοινωνικά επιδόματα πριν από την 1η Μαΐου 2004, ημερομηνία ένταξης της Ουγγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ή, εν προκειμένω, πριν από τη σύναψη της διμερούς συμφωνίας Γερμανίας-Ουγγαρίας σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση). Δεδομένου ότι το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης άρχισε να διέπει τις σχέσεις της με την Ουγγαρία την 1η Μαΐου 2004, η Επιτροπή δεν θα σχολιάσει τα εν λόγω ζητήματα.

Συμπέρασμα

Οι πληροφορίες που υπέβαλαν οι αναφέροντες στην Επιτροπή Αναφορών, και όταν αυτές εξετάστηκαν υπό το πρίσμα των πληροφοριών που είχαν υποβάλει οι αναφέροντες πρωτύτερα απευθείας στην Επιτροπή, δεν υποδεικνύουν πλημμελή εφαρμογή του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.